

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in veĳa po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik izide Danica dan poprei.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 8. vel. travna 1874.

List 19.

Koledar za naslednji teden.

Majnik. Veliki traven.

10. Nedelja, V. po veliki noči. Evangelij: „Ako bote Očeta prosili.“ (Jan. 16.) — Sv. Antonin, nadškof v Florenci, sin poštenih staršev, in v strahu Božjem izrejevan. V svojem 16. letu je stopil v dominikanski samostan, in posihmal je jél v čednostih sloveti. Lenobi in pohajkovanju je napovedal večno vojsko, le kratek čas je na tléh ali na goli klopi spal, veliko molil, premišljeval, bral in pisal. Do sebe je bil ojster, le v bolezní je mėsne jedi vžival, z bodečim pasom je bil vedno prepasan. Papež Evgenij IV ga je zvolil nadškofa v Florenci; Antonin se močno prestraši, in se le po apostolskem žuganji vdá. Svojo ákofijo je z vso modrostjo, pobožnostjo, ljubeznijo, krotkostjo in duhovsko gorečnostjo vladal, in več koristnih bukev na svitlo dal. Po velikem delovanji, po prejetih ss. zakramentih, s križem v roci, je vesel v Gospodu zaspal l. 1459. Bog ga je v življenji in po smerti z mnogimi čudeži povelícal.

Ljubi kristjan! po zgledu sv. Antonina napovej tudi ti vojsko lenobi in postopanju, „ker postopanje veliko hudega naučí“ (Sir. 33, 29.), pravi sv. Duh. „Kdor lenobo pase, je pravi neumnéž“ (Preg. 12, 11.).

Ss. Gordijan in Epimah sprič.; sv. Job prerok, mož čudovitne poterpežljivosti; sv. Katald škof spoz.; sv. Izidor kmetovavec spoz.

11. Ponedeljek. Sv. Sigismund, kralj sprič., sin Gunebalda kralja v Burgundiji, z mladega v katoliški veri podučevan. Sv. veri je bil tako vdan, da je noč in dan čul, se postil in molil. Po očetovi smerti je on kraljeval, in si je z vso gorečnostjo prizadeval sv. katoliško vero po vsem kraljestvu razširjati, in neverstvo pa zatirati. Za službo Božjo je bil goreče vnét, zidal je Avgunski samostan in cerkev, ter vstanovil red psalmopevcev. „Psallentium“. Po smerti svoje perve žene, s katero je imel sina Sigerika, je drugo vzél. Mačeha pa ni mogla terpeti Sigerika, toraj je s hudobnimi besedami premotila kralja, da je svojega sina ukazal umoriti. Pa berž se kesá groznega hudodelstva, pade na merliča, toči bridke solze, in po Davidovem zgledu dela pokoro vse svoje žive dni. Spokorni kralj hodi po mnogih božjih potih, poslednjič gre v samostan Avgunski, kjer veliko dni v joku in postu preživi, in Boga preserčno prosi, naj mu razodene, koliko še njegovi po kori manjka. Neskončna dobrota Božja se ga usmili, in mu dobrotno podeli mučeniško krono. Franki, divje ljudstvo, priderejo v njegovo kraljestvo, ga vjamejo, in v star vodnjak veržejo l. 524. Po Božjem razodenji nje-

govo truplo najdejo in v cerkev Avgunsko prenesejo. Na njegovem grobu se je zgodilo veliko čudežev, s kterimi je Bog njegovo svetost razkazal in poterdil.

Nad sv. spokornim kraljem so se spolnile besede sv. pisma, pa tudi nad nami se bojo spolnile, če ga posnemamo, besede namreč: „Če krivični za vse svoje storjene grehe pokoro dela, in vse moje zapovedi dopolnuje, in prav in po pravici ravna: naj živi, in naj ne umerje. Nobene njegovih storjenih hudobij se ne bom spominjal.“ (Eceh. 18, 21. 22.) —

Ss. Maksim, Bas in Fabij sprič.; sv. Mamert, šk. v Vieni na Francoskem, ki je zavoljo nastavajočih nadlog tridnevno litanije pred nebohodom Gospodovim vstanovil v tistem mestu, in ta obred je pozneje vesoljna Cerkev sprejela in poterdila.

12. Torek. Ss. Nerej, Ahilej, Flavija Domitila in mladeneč Pankracij. Sveta brata Nerej in Ahilej sta bila služabnika imenitne gospodičine Flavije Domitile, ki je bila bližnja sorodnica grozovitega cesarja Domicijana. Domitilina mati je bila Plavtila. Vse imenovane je sv. Peter kerstil. Plavtila je ob njegovi smerti umerla. Domitila je bila z imenitnim mladenčem Avrelijanom zaročena; njena služabnika brata pa sta jo pregovorila, da si je Kristusa za ženina izvolila, ker sta ji lepoto in plačilo devištva, nasproti pa težave zakonskega stanú prav živo popisovala. Ko Avrelijan to zvé, jo ves zdivján cesarju toži, in Domicijan jo obsodi v pregnanstvo na otok Poncijo. Avrelijan jo tam obiše in pregovarja, devica pa ostane stanovitna. Ko vidi, da jo njuna služabnika v stanovitnosti poterujeta, ju dá v Teracino peljati, in tam sta bila ob glavo djana. Avrelijan pošlje dve zaročeni devici Evfrozino in Teodoro v Teracino k Domitili, ter misli, da jo bote devici pregovorili; pa se je ravno nasprotno zgodilo. Domitila sama ji z dvema čudežema prevéri. Avrelijan gre z ženinama Sulpicijem in Servilijanom v Teracino, ter si misli, da bojo vsi trije svatovšino obhajali; ko pa ženina dvojni čudež vidita, sta tudi ona bila verna. Avrelijan na plesišu nanagloma umerje. Vse velik strah obide. Avrelijanov brat z jeze in maševanja vse zatoži, da so kristjani. Ženina sta bila ob glavo djana, 3 device pa so v hišo zaperli in hišo zažgali; vse zgori, device pa so mrtve na tléh ležale, in niso bile zgorele.

Sv. Pankracij sprič. Ker je zgodba tega sv. mladenča kaj mična, se njegovo življenje 13. maj. popisuje.

Vodilo: Naj viši človeška lepota je čista duša. Nališpano telo, v katerem prebiva ostudna, grešna duša, je enako jabelku, katero je zunaj lepo rudeče, znotraj pa je polno gnjilobe. Devištvo je za mučeništvom na prvi stopnji. Sv. Avguštin pravi: „Med vsimi bóji je

boj zoper poželjivo meso naj hujši, in memo tega se ta boj vsak dan ponavlja". Zato so deviške duše, ki v tem boji zmagajo, naj bliže Jagnjeta v nebesih. —

Sv. Dionizij, stric sv. Pankracija, (glej 13. maj.); sv. Epifanij šk. spoz.; sv. German šk. spoz.

13. Sreda. Življenje sv. mladenca Pankracija. Katoliška Cerkev je njega praznik včeraj obhajala. Pankracij, v Frigiji rojen, je bil sin malikovavskega očeta Klodonija, katerega je cesar Dioklecijan ko hrabrega junaka v vojski prav posebno čislal, in mu zato podaril lepo hišo in pristavo v Rimu na hribcu „Celiju“. Oče in mati sta Pankraciju umerla, ko je še v zibelki ležal. Na smertni postelji prosi Klodonij svojega brata Dionizija, da naj za dečka po očetovsko skerbi. Dionizij zvesto spolnuje prošnjo svojega brata, in Pankracij ljubi svojega strica kot očeta. Ko je bil Pankracij 14 let star, mu reče stric: „Pojdiva v Rim na hrib „Celio“, da bova bliže svojega dobrotnika cesarja“. Mladeneč gre kaj rad na pot v Rim. V Rimu vidita, kako neusmiljeno mučijo in morijo kristjane, kateri pa serčno in z vedrim obrazom umirajo, ob njih smerti pa se čudovite reči godijo. Dionizij reče mladenču: „Rad bi vedil, kaj kristjani verujejo, in kaj jih tako serčne in še vesele dela v njih mukah in smerti; poišiva njih očeta (papeža), da nama to pové“. Lahko ga najdeta, ker prebival je v tistih ulicah blizu njune hiše. Papež Kaj ju prijazno sprejme, 20 dni se vé da skrivši, podučuje in poslednjič kersti. Cesar Dioklecijan je bil dal postavbo, da mora vsak prodajavec imeti ponev z žerjavico, in kdor kaj od njega kupi, mora zerno kadila na ogenj vreči v znamenje, da malike moli in Kristusa tají. Kristjani so bili v veliki stiski, in so hudo lakoto terpeli, ker niso hotli Kristusa tajiti. To Dionizija, ki je bil mehkega serca, tako boli, da zboli in umerje. Pankracij je bil zdaj posestnik velikega premoženja, in obilno deli ubogim. Pa kmalo zapazijo sleduhi, da je kristjan, in ga zatožijo cesarju. Cesar ga k sebi pokliče. Mladeneč hitro teče k njemu. Cesar sterma nad serčnim mladenčem, ki reče: „Kristjan sem, in raji umerjem, kakor da bi malikom daroval“. Cesar mu prijazno odgovori: „Moj sin! ti si še mlad, komaj 14 let star, si plemenitega rodú; tvojega očeta sem dobro poznal, bila sva prijatla; ne delaj tedaj sramote svojemu očetu in svojemu stanu, zapusti nesrametno stranko kristjanov“. Mladeneč mu serčno odgovori: „Res je sicer, da sem še le 14 let star; vedi pa, da moj Gospod Jezus Kristus ne deli svojih gnad po številu let, ampak po svoji modrosti in dobroti; vedi pa tudi, da tvojih bogov in boginj ne smem in ne morem moliti, ker so bili naj malopridnejši ljudje, nečistniki in nečistnice in tatje. Jaz se le čudim, kako moreš častiti take bogove, ki so bili pregreham vdani“. Dioklecijan, osramoten, ukaže mladenču glavo odsekati. Pankracij gre veselega serca na morišče. Na morišču poklekne, rekoč: „Hvala bodi tebi, Jezus Kristus, da me vzameš k sebi med svoje svetnike“. Rabelj mu odseka glavo. Pobožna vdova Oktavila ga po noči pokoplje. Poznejše je bila njemu v čast cerkev zidana.

Kdor z ravnim srcem resnice išče, kakor sta je ss. Dionizij in Pankracij iskala, jo lahko najde v katoliški cerkvi. Našlo jo je tisuče in tisuče ljudi, ki so jo z ravnim srcem iskali; da je pa drugi zmotenci ne najdejo, je vzrok tega, ker jo, vsi v časne reči zatelebani, nočejo iskati, da ložej v zmoti po svojem hudem poželjenji živijo. —

Sv. Murcij maš. sprič.; sv. Servacij šk. spoz.; sv. Janez Molčeci spoz.; sv. Peter Relegat spoz.

14. Četertek. God in praznik nebohoda N. G. J. Kr. Sv. Bonifacij sprič. je proti koncu tretjega stoletja z imenitno in silno bogato gospó Aglo

v Rimu pregrešno živel, in je bil tudi pijanosti močno vdan; pri vsem tem pa je bil usmiljenega serca, in je obilno milošnjo delil. Nekega dne mu Agla od gnade Božje ginjena reče: „Najnega grešnega življenja mora biti konec; pojdi v jutrovo deželo, kjer kristjane grozovito morijo, in prinesi mi nekoliko ostankov svetih mučencev, da jim v čast cerkev zidava, in odpušanje grehov doseževa“. Gospa mu dá na pot veliko denarjev in spremljavce. Bonifacij, katerega je bil tudi že duh Božji zavolj deljene milošnje prešinil, ji pri odhodu reče: „Če bom mogel ostanke mučencev kupiti, ti jih bom prinesel; če ti pa moje truplo prinesejo, ali ga boš kot kakega mučenca sprejela?“. „Agla mu nevoljna odgovori: „Pojdi, pijanec, strezni se, in ne pozabi ostankov sv. mučencev mi prinesiti“. Bonifacij na potu ne je ne mesá, in ne pije vina. Ko pride v Tars, vidi grozovitno mučiti 20 kristjanov, stopi k njim, jih objema in vpije: „Velik je Bog kristjanov, velik, velik je Bog sv. mučencev“. Tudi jih prosi, naj molijo zanj, da bi bil tudi on vreden spozaan, biti njih tovarš v boji zoper malike. Ko sodnik to vidi in sliši, ga ukaže prijeti in k sebi pripeljati, ter ga praša: „Kdo si?“. Bonifacij mu odgovori: „Kristjan sem, in zaničujem vaše bogove“. Sodnik Simplicij ga ukaže po mnogih grozovitih mukah v kotel vrele smole na glavo postaviti, pa mu to celo nič ne škoduje. Vse vpije: „Velik je Bog kristjanov!“ in veliko se jih spreoberne. Poslednjič ukaže sodnik mu glavo odsekati 14. maja 307. Njegovi spremljevalci kupijo truplo, ga maziliijo, v tančico zavijejo, in v Rim peljejo. Spokorna Agla ga dá slovesno pokopati, in na njegovem grobu cerkev zidati z njegovim imenom. Veliko čudežev na njegovem grobu je pričalo, da je bil Bonifacij pravi spokornik in spričevavec.

„Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli“. (Mat. 5, 7.) Te Kristusove besede so se nad svetim Bonifacijem spolnile: njegovo usmiljeno serce do ubozih, molitve in prošnje siromakov so mu naklonile milost Božjo, da je svoje grehe spoznal, se jih kesal in resnično pokoro delal. —

Sv. Viktor vojak, in sv. Korona, nekega vojaka žena, je Viktorjevo stanovitnost, ko so ga s kože devali, hvalila, in z njim vred dosegla mučeniško krono z nebes poslano; sv. Paškal pap. spoz.; sv. Pohomij opat spoz.

15. Petek. Sv. Dimpna dev. in sv. Geribert maš. sprič. Sveta devica je bila hči ajdovskega kralja na Irskem. Bog si jo je bil sam sebi zvolil. Star mašnik jo je v keršanski veri (se vé da skrivši) podučeval in kerstil; odslej je devica gorela v sveti ljubezni do svojega izvoljenega ženina Kristusa. Po smerti svoje žene kralj na svet dvornikov hoče svojo lastno hčer za ženo vzeti. Devica se silno prestraši, ko to zvé, in ker kralj nikakor ne odjenja, ni druge pomoči kakor da beži in stari mašnik Geribert jo spremlja na Nizozemsko. Oleduhi ju zasačijo in najprej ob glavo denejo mašnika, potem pa devici oče sam glavo odseka, ker nikakor noče v očetovo voljo privoliti, da bi bila njegova žena. Na grobéh se je godilo veliko čudežev.

Nečista strast človeka tako oslepi in zakerkne, da ne spozná svoje hudobije, in se je tudi ne sramuje. — V boji z nečistostjo ni boljšega pomočka, kakor beg. Sv. Hieronim pravi: „V begu je otenje“.

Sa. Peter, Andrej, Pavel in Dionizija sprič.; sv. Simplicij šk. sprič.; ss. Kasij, Viktorin, Maksim in tovarši sprič.

16. Sabota. Sv. Janez Nepomučan, duhoven in sprič., je bil rojen v mesticu Nepomuk-u na Pemskem l. 1330. Plamen nad hišo o njegovem rojstvu je njegovo prihodnjo svetost pomenil. Njegovi pobožni starši so ga

v strahu Božjem izrejevali. Deček je s toliko pobožnostjo pri sv. mašah stregel, da so se vsi nad njim spodbudovali. Vse šole je z izverstnim vspehom doveršil; bil je doktor sv. pisma in cerkvenih pravic. Mašnik posvečen, je bil kanonik in pridigar v Pragi. K njegovim imenitnim pridigam je ljudstvo kar sulo, tudi študentje, in marsikdo se je ves skesan domu vernil. Spervenja ga je tudi kralj Venceslav IV zavoljo njegovih velikih čednost spoštoval; po njegovih ostrih in presunljivih pridigah se je nekoliko časa zderžal pijanosti in razuzdanosti, in po njegovem nasvetu je veliko dobrega vravnal v svojem kraljestvu. V znamenje spoštovanja mu kralj ponudi Litomeriško škofijo, in po tem proštijo na Višegradu; Janez pa se obojemu lepo hvaležno odpove, ker noče zapustiti spovednice in lece, prižnice. Johana kraljica si zvoli Janeza za spovednika. Kralj zabrede v svoje stare pregrehe, in rad bi zvedil, kaj se kraljica Janezu spoveduje, na pr., kaj si nek od njega misli itd. Janez mu neprestrašen naravnost reče: „Tisučkrat rajši umerjem, kakor da bi ti iz spovedi kaj razodel“. Ko ga z vsimi lepimi obljubami ne more pregovoriti, ukaže rabeljnu, ga na tezo razpeti in žgati. Kralj stoji pri tezi, in poslušaj, če bo Janez kaj iz spovedi zinil; pa ni bilo družega slišati kakor: „Jezus in Marija!“ Ker kralj svojega namena ne doseže, ga da zapreti v ječo; pa kmalo ga iz nje spusti, ker se menda ljudstva boji. Janez zopet opravlja svojo duhovsko službo; ko pa svojo bližnjo smert previdi, gre k Mariji Devici na božjo pot. Ko se verne, ga kralj vidi skozi okno, k sebi pokliče, rekoč: „Povej mi, kaj se je kraljica spovedovala; če ne povéš, moraš piti Moldavo.“ Janez molči. Kralj pokliče beriča, ter mu zapové, naj Janeza v ječo zapre, in po noči zvezanega v Moldavo verže. Zgodilo se je to zvečer pred Kristusovim nebohodom 1383. Ko je Janez po Moldavi plaval, je bila vsa reka razsvetljena, in svetle zvezde so migljale nad njim; zjutraj je k bregu priplaval, korarji so ga nesli v procesiji v cerkev sv. križa. Kropivcev je bilo brez števila. 300 lét po tem so njegovo truplo vzdignili, vse meso je bilo strohnelo; le jezik ni bil strohnel; enak je bil jeziku živega človeka. Pemci so si ga zvolili deželnega pomočnika ob času povodnji in obrekovanja.

Vodilo. Spovednik mora biti pripravljen rajše vse muke in smert preterpeti, kakor spovedno molčečnost prelomiti. Dasiravno spovedenci niso tako oestro, kakor spovednik, zavezani molčati, kar se v spovednici govori; vendar ne smejo spovednika pri družih obirati in raznašati. „Blagor človeku, ki ne greši z besedo svojih ust.“ (Sir. 14, 1.) —

Sv. Ubald šk. spoz.; sv. Posidij šk. spoz.; sv. Fidel spoz.; sv. Maksima dev.

Viši pastir Vratislavski o sedanjih časih.

(Konec.)

Duh brez vernosti, se zdi, zaliva cele dežele kakor grabljiva povodenj: vera sv. Cerkve se zasramuje, cerkvene zapovedi zaničujejo, cerkveno redovništvo se odpravlja, cerkveni obredi se zatirajo, cerkvene ustanove plenijo, zadnje premoženje Cerkvi ropajo in zadržavajo za plačilo takim, ki krivo prisegajo in se veri odpovedujejo. Atila se je upognil častitljivosti sv. Leona, Genserik je prizanesel Rimu na prošnjo tega velikega papeža, stari Vandali so častili višega škofa keršanstva; novim ni nikoli zadosti sovraštva in razdraženosti zoper posvečenega poglavarja sv. Cerkve. In vendar, preljubi,

v zmedenem boju tolikih načel, tolikih zmót, tolikih strast, v sredi med razdertimi prestoli, med polomljenimi žezli, padlimi kronami, med prekucnjenimi stolici učiteljskimi Cerkev ravno stoji in vzdiguje glavo proti nebu. Dva tisuč lét je šlo mem nje, in z njimi toliko kraljestev in vladarskih rodov, krivoverstev in nauk, in po tolikem času je njen nauk ravno tisti in njena nrava ravno tista in njena Božja služba ravno tista, in njena vstava, njena djavnost, njena lepota ni preterpela nikakoršne spreminjave. Ona spodbuja k ravno tistim čednostim, navdušuje za ravno tiste darovanja, tirja ravno tisto pokoršino, sprejema ravno tisto spoštovanje; ona ima zdaj, kakor nekdanj, svoje aposteljne, mučence, spoznovavce, Bogu posvečene device. Naj njeni sovražniki v vedno obnovljevanji togoti vedno ropari odtergajo njeno zadnje posestvo, to bo nesreča za uboge, Cerkev sama pa bo v sebi še ravno tako bogata ostala, kakor v dnevih svoje slave; zakaj on, ki živi tice pod nebom in oblači cvetlice na polji, svoje neveste ne bo zapustil. Naj jih brezštevilni zapeljivi glasovi veliko zmotijo in sv. Materi pripravijo britke odpade; Gospod ji bo pripeljal novih spoznovavcev, in število njenih zvestih otrok se ne bo pomanjšalo. Naj preklinjajo škofo in mašnike, naj jih preganjajo in preženejo, in naj čede oropajo njih pastirjev; Pastir vseh pastirjev bo poslal družih delavcev v svoj vinograd, in kolikor obilnejša je sétev, toliko bogatejša bo žetev. Naj sv. Očeta še enkrat z njih častitljivega sedeža preženejo v daljni svet: sedež sv. Petra in središče Cerkve bo povsod, kjer bodo oni, in tako častitljiv, kakor z vatikanskih višin, se nam bo zdel njih glas z naj manjšega in naj bolj daljnega otoka, in tako zvesto in z veseljem mu bomo pokorni!

Spoznajte, preljubi, to je velikost, visokost in slava, pred katero obledi vsa visokost in imenitnost svetá, in v dnevih žalosti in preganjanja se bo ta velikost svetila naj lepše. In kakor jo je to povelicanje po vsih bojih in terpljenjih spremljalo v preteklosti, tako nam je to zagotovilo njenega povelicanja v prihodnosti. Ali to ni tolažljivo, spodbudno in veselo?

Zatajaj, preljubi, ne bojmo se za našo ljubljeno, drago Cerkev, ako jo vidimo od vseh strani zatajevano, zatirano, preganjano in zaničevano, zakaj ona je Cerkev Križanega, je pod varstvom Odrašenika svetá, in ne deli z njim le terpljenja, temuč tudi povelicanje. Morejo priti časi, in prišli so, ko se zdi, da Bog in človek, kakor nekdanj v čolnici na galilejskem morju tudi med viharjem in valovi spi, ali klic na pomoč njegovih zvestih vendar pride do njegovih usés, in še vselej se je o pravem času in uri vzdignil in zapovedal vetru in morju, da naj utihne. Bojmo se velikoveč za sovražnike sv. Cerkve, za njene puntarske otroke, ki so se vzdignili zoper svojo lastno Mater, in ko bi njih serce imelo prenapolnjeno biti z občutki ljubezni, spoštovanja, hvaležnosti, se ne naveličajo preklinjati in Božjih kazni klicati nad-se in nad svoje otroke. Bojmo se za merzle in vnevarne, ki pri vsem resnobnem času in pri njegovih pretečih znamenjih živé brez skrbí naprej. Vprašajo: kaj bomo jedli, kaj bomo pili, s čem se bomo oblačili, — do tega pa ne pridejo, da bi mislili na svojo neumerjočo dušo; hrepené in dihté po premoženji, časti in vživanji tega sveta, nimajo pa ne čutila in ne razuma za nebeški namen, ki nas čaka unkráj groba. Bojmo se sami za-se, ako le trenutek pozabiti zamoremo ta nebeški namen, za kterega nas je Bog vstvaril, za kterega nas je po britkem terpljenji in smerti svojega edinorojenega Sina zopet odkupil, k kateremu nam je po svoji Cerkvi pot pripravil. Po ti poti hodimo s pobožnim pričakovanjem in sinovskim zaupanjem v njega, ki nam je obljubil: Glej, jest sem pri vas vse dni do konca

sveta, kateri je to obljubo spolnoval osemnajst sto lét, in jo bo spolnoval, dokler se vojskovavna Cerkev ne spremeni v zmagovavno, ko bomo v večnem veselji želi, kar smo tukaj v solzah sejali. K temu, preljubi, vam pomagaj Bog Oče v nebesih po svojem Sinu Jezusu Kristusu, kateri s sv. Duhom živi in kraljuje Bog vekomaj. Amen.

Strahotano bogoskrunstvo na ognjometni gori Etni.

S trdom smo lezli kviško po sterminski gorski poti. „Tisti del ognjometne gore Etni, ki ga kmetovalec v potu obraza še premore obdelovati, pravi naš vodnik, imamo že za seboj, od tod naprej je le bolj gozd in hosta“.

Nehoté se nam je vsilila v čudni pušči misel na roparje in laške tolovaje.

„Ali ni v teh gorskih krajinah roparjev?“ vprašam Bepo-ta, našega vodnika.

„Se vé, da ne, gospod, tu góri so se roparji zgubili in pomerli; varniši smo tukaj pred njimi kot v palermških ulicah, to pa, od kar tu gori prebiva pušavnik.“

„Kak pušavnik, Bepo?“

„Nihče prav ne pozná tega čudnega moža, gospod; na uni strani gozda stanuje in se ne pokaže nikoli v gorskih vaséh; človeških bivališč se ogiblje. Neprestrašen blodi okrog sredi nevihte, v viharju in dežju. Tukaj gori stoji tudi kapelica, ki si ljudje pripovedujejo, da je nastala sama od sebe; ondi pušavnik pogosto moli. Pastirji imajo pušavnika za pošast, morda je tudi prav hudoba sama.“

„Oho! Bepo, ali si ga že vidil, tega čudnega moža?“

„Enkrat, gospod, sem ga srečal.“

„In kaj ti je rekel?“

„Prosil me je milodara; koj po tem je bil zopet zginil.“

„Pomisli vendar, Bepo, hudobni duh se ne naseli pri kapeli in duh ne potrebuje milodara; vi Sicilijanci ste res jako vražni ljudje!“

„Da, gospod, le zasmehujte me, toda s tem še ni dognana čudovita prikazen.“

„Karolin (lašk srebern — tudi zlat denar razne cene) dobiš v dar, če me pelješ k čudnemu gostu!“

Že smo imeli tudi gozdnate krajine Etni za seboj, in po dolgi in težavni poti smo prišli do konca popotovanja: ognjometno žrelo Etni je bilo pred nami. „Gospod, vaš karolin je moj,“ zavpije naglo naš vodnik; „glejte tu gori gorskega pušavnika“.

Res, bil je. Mirno je sedel na robu ognjenega prepada zreč v nezmerno globočino — človek mlad, plemenite postave. Neka otožnost se mu je brala na obrazu. Veter mu je prederzno dervil žveplene pare v oči; pa to ga ni prav nič nadlegovalo. Zaslišavši glas našega vodnika vzdigne počasi težkotno glavo; naša nazočnost ga ni nič zbegala; pride do nas in prosi ponižno miloščine. To zviša mojo radovednost, kaj je s tim čudnim človekom. Podarim mu milodar, se začnem z njim razgovarjati, in poslednjič ga vprašam, kaj da tako nenavadno živi? „Glejte, gospod, da to razumete, moram povedati svoje življenje, ki ga prav nič ne prikrivam. Rad ga pripovedujem drugim v svariven izgled, sebi pa v pokoro za moje pregrehe.“ Zarad tega pa vendar ni potreba, da bi vam pravil svoje ime; znano vam ni in tudi moje pripovedovanje tega ne zahtéva; to pa že smete vediti, da sem veliko veljal med svetom in častno službo opravljal. Pri tem pa sem bil, kakor mnogi meni

enaki, nevéren, brezbožem, ošaben. Živel sem kot taki, ki so zapustili Boga in pozabili svoje dolžnosti. Pred 15 leti sem popotoval po Italiji in Siciliji, v kateri javljane kak popotnik zamudi stopiti verh ognjometne Etni pogledat strahovito — krasnega prizora. Dva tovarša, ravno tako brezbožna in razuzdana kakor jaz, sta mi bila spremljevalca. Tu doli na poti je stal lesén križ z lično kapelico, v kateri je bila podoba Matere Božje. To je bilo meni in mojima nečimernima tovaršema preveč. Podobo zasramovati, oskruniti, razdrobiti bil je naš satanski naklep. Zdajci poderemo križ, odpremo kapelico, ter podobo, kapelico in križ med zasramovanjem, smehom in klafarskimi besedami veržemo v ognjometno žrelo.

Po tem junaškem djanju, kakor smo mislili, gremo zopet doli z Etni. Komaj sem storil kakih sto korakov, kar se mi na nevarnem kraju spoderane in zvernem se v nezméren prepad. Zdaj sem plaval v prostem zraku med nebom in zemljó, zdaj zopet sem padal od skale do skale, od roba do roba, in gotovo bi se bil razbil v prepadih in po skalah na sto koscev, če bi me ne bila varovala Božja in Matere njegove roka.

Zdaj so se mi oči odperle. Vse svoje življenje vidil sem v tem nevarnem trenutku v vsi gnjusobi pred očmi, in v sredi vse te svoje gerdobe tudi leseni križ, kapelico, podobo Matere Božje, katero smo bili ravno kar v svoji zlobi razdrobili. Zdelo se mi je, da bi bil rešen, če bi objél ta križ. Tiho sem molil: „O sveta Devica Marija, Mati Božja na gori Etni, pomagaj mi in reši me! Zidal ti bom tu gori kapelo, kjer je stalo znamenje, katero je naša bogokletna zloba razrušila in oskrunila.“

Na vse to sem mislil v enem trenutku. Potem pridem ob zavednost, in prebudivši se vidim, da sem ranjen in udarjen na mnogih krajih, sicer pa močen in čverst še v neznanskem prepadu. Tu ležim več ur, predno se morem opočiti strahú in padca; pa v teh urah se je tudi spačeno serce čisto spremenilo, in za trdno sem sklenil: posloviti se s popačenim svetom, ki me je razdjal na duši, in pokoro delati za svoje grehe in hudobije, ravno tu, kjer me je milost Matere Marije prebudila k novemu življenju.

Na to zberem vse moči in splezam iz globočine. Skrijem se pa, ker vedil sem za gotovo, da bodo kmalo prišli me iskat. In res, mnogo dni so ogledovali moji tovarši z vodniki in kmeti med skalami in prepadi; pa me niso našli; zastonj je bilo njih iskanje in zasledovanje; menili so, da sem mertev. Saj sem tudi bil in hotel svetu ostati pozabljen; pa zbudil sem se preroben k novemu dušnemu življenju. Pozneje sem šel v dolino in prišel v bližnji samostan. Tam sem se spovedal vsih grehov celega življenja in se vernil mirno in zaupno v gorovje nazaj.

Hrana in živež so mi bile odslej korenine, divje sadje in naberačeni kruh.

Pa tudi nisem smel dalje odlašati svoje obljube. Iz lavininih kamnov (izmetanih grud in žindre) zidal sem kapelo, ki jo tu gori vidite, ondi, kjer je stal križ. Podoba Matere Božje, ki so mi jo menihi radovoljno darovali, zaljša malo svetišče, in pred to podobo Matere Božje, ki je pribežališe grešnikov, objokujem in obžalujem zmote in pregrehe svojega prešnjega življenja in hvalim Mater milosti za čudovito spreobrnjenje.

Pušavnik je končal svojo pripovest. Poslovil se je z nami in kmalo zginil nam spred oči.

Pozneje se spomnim, da so pred 15 leti časniki naznanjali smert mladega grof G..., ki ga je zadela, ko je šel na Etno. — (Po Pilg. J. P.)

Ogled po Slovenskem in dopist.

Iz Ljubljane. Slovenski škofje so v pastirskih listih pričeli pojasnovati vernikom sedanji stan katoliške Cerkve. Razglašena sta že prav čversta in tehtna pastirska lista kerške in lavanške škofije. Posnetek prvega imajo čitatelji pod napisom „Koroško“. — Lavanški razlaga vernikom shod škofov na Dunaju, ki so se o cerkvenih zadevah med seboj pomenili. Stvar, za katero gre, pravi viši pastir vernikom, je enako Vaša kakor naša, prav zato, ker ste katoliški kristjani. Vprašanje je: V kakošni razmeri in zavezi ste med seboj država in Cerkev? Za vernega kristjana je to vprašanje že davno rešeno po Kristusu, začetniku katoliške Cerkve, ki je govoril besede za vse veljavne: „Dajte Bogu, kar je Božjega in cesarju, kar je cesarjevega.“ (Mat. 22, 21.) Le posvetne in časne reči je posvetni gosposki zročil, kar je Božjega, gre le Bogu in Cerkvi Božji. Edino prava razmera med Cerkvijo in državo po Kristusovi volji je ta, da ste Cerkev in država med seboj samosvojni (neodvisni) in vendar zopet zložni. Tó tedaj pastirski list pojasnuje bolj obširno. Drugi pot kaj več.

Iz Bosne. (Stopite v red oo. Trapistov v Bosni!) V „Danici“ št. 16 in 17 preteklega mesca je pod napisom: „Vrednost in sreča mniškega stanu“ v kratkem popisano in dokazano, kako srečni so ljudje, ki zamorejo živeti v mniškem stanu, ker ima ta stan za mučenci naj varniši pa naj gotovši pot v nebesa. Marsikoga, ki je to ali bral ali slišal brati, bi utegnili misel obhajati, kako bi zamogel deležen biti te sreče in mnih postati? Ali kam se če podati, kje poterhati, da bi bil sprejet v samostan, zlasti, ker je že morda starikast ali celó star, čisto réven, neveden, ker ne zna nič razun kakega rokodelstva itd.? Glej, prijatelj! jaz ti vem tukaj svetoovati, če me boš poslušal. Ako imaš resnično voljo spokoren mnih postati in zveličanje svoje naj gotovši zavarovati, pridi in poterhaj na samostan oo. Trapistov pri „Mariji Zvezdi“ v Bosni, pa ti bodo gotovo odperli in te veselo sprejeli, ker ravno zdaj bi potrebovali kakih 30—50 novincev, da bi pričeli čez dve leti novo naselbino, s hervaškim jezikom v sredi dežele. Trapisti sploh sprejemajo vsacega, ki pride z dobrim namenom spokornega življenja, bodi si mlad ali star (od 16. do 60. leta), učen ali neveden, če tudi ne zna brati, ne rokodelstva, bogat ali reven, samo ob svojih stroških morajo k nam priti. Ako bi pa kak dober rokodellec edino zavolj pomanjkanja denarja ne mogel se na pot podati, bi se mu potnina še celó poslala, toda samo na spričanje njegovega duhovnega g. očeta, da nas ne misli goljufati, in da je res dober kristjan pa več rokodellec. Sprejemajo trapisti dobre in nerodne (samo da se hočejo popoboljšati), zdrave in čverste, pa tudi slabotne in bolj rahle, celó na telesu kaj pohabljenе (vender ne preveč) n. pr. enooke, nekoliko hrome, da so le za kako delo še dobri in pripravi; tudi vdovci se sprejemajo, ako nimajo nič več za otroke skerbeti. Resnično je, da v noben drug red ne sprejemajo takšnih, kakor Trapisti: toraj na noge in urno v Bosno k Trapistom!

Potrebujemo pa ljudi za polje, za nograd, za živino vseh plemen, posebno bi radi radi raznih rokodelcev: čevljarjev, krojačev, mizarjev, tesarjev, opekarjev (ceglarjev), kakega bukvozeza, klepača (klamfarja), pasarja, zidarja, zlatarja, kovača, svečarja itd. Vsi bi imeli dosti opraviti, najpred za dom, potem bi pa učili rokodelstva sirote iz sirotnice, katero bi radi v dvéh letih pozidali. In ravno zato potrebujemo Slovencev, ker ti znajo naenkrat hervaški jezik govoriti, Nemec se le težko težko nauči. Taki, ki so kaj študirali, se pola-

goma še kakih potrebnih reči uče in postanejo mašniki, če so že po 30 ali 40 lét stari.

Povedal sem ti, kakšne ljudi sprejemajo Trapisti; zdaj pa še nekaj o trapistovskem življenji, da boš vedil vse prav presoditi. Red (orden) trapistovski je red molitve in spokornosti, vsak ud ima naj prvo in naj več to dolžnost, da skerbi po vsi moči za svojo dušo, potem pa sveti bližnjemu z lepim zgledom pobožnosti, pa tudi pridne delavnosti, ker si vsak trapist z delom svojih rok vsakdanji kruh služi.

Delavni bratje imajo obleko iz črno rjavega sukna, kakor kapucini, na nogah nogovice in čizme, ob delu pa coklje. Za toploto so že toliko, pa gotovo še bolje oblečeni kakor so na Kranjskem navadno moški oblečeni.

O večem mrazu hodijo se grét prav kakor na Kranjskem družina v hišo. Spanje imajo po sedem ur; zgodaj hodijo spat, pa zopet vstajajo zgodaj; leže kar v obleki na slamnici, in po zimi ima vsak toliko kocov, kolikor jih potrebuje za toploto. Hrana (živež) je bolj borna, ker ni (razun salate z oljem) nič začinjena ali zabeljena, samo osoljena, vender pa znajo kuharji več reči skup kuhati, da imajo jedila že dober okus in so gotovo tečnejše, kakor kak vodén podmet ali močnik; tudi so prav pogosto (razun 40danskega posta) mlečne jedi na mizi, ki so prav dobre. Opoldan imamo vselej po dve kuhani jedi, zvečer razun postnih dni pa po eno; kruha pšeničnega ima vsak dosti obakrat, in obakrat tudi nekaj vina. Zjutraj imajo delavni bratje (razun 40danskega posta) kruh in z vodo zmešano vino, tako tudi zvečer o postnih dnevih; če pa kdo potrebuje in želi, se mu tudi kaj toplega dá.

Godí se v samostanu vse po natančnem redu; odločen je čas za molitev, branje in premišljevanje; pa tudi za delo, pri katerem se ni ravno treba nikomur končevati, in če ni tisto delo zanj, dobí kaj drugega.

Na videz je trapistovski red mnogo ostrejši, kakor pa v resničnem vsakdanjem življenji; le molčanje ne-ktore posebno straši, ker brez potrebe ne smejo trati med seboj govoriti. Kadar je treba se kaj porazumeti, si najpred z znamnji kažejo, in če ni moč z znamnji se porazumeti, potem se pa smé spregovoriti. O kako mirno in tiho je vse po samostanu, kako lahko človek brez motenja svoje misli snuje!

Trapistu posebno potrebna je natančna pokoršina, ubogljivost, popolna podverženost. Kdor svojo glavo poniža, prav lahko izhaja, ker tirja se samo pametna pokoršina in ravna se sploh vse po redovnih pravilih, da vsak že sam vé, kaj ima storiti. Drugih skerbí, n. p. za obleko, živež, bolezen, starost, nima Trapist kar nobene, vse se mu oskerbi, kar potrebuje. Trapist, tukaj na zemlji posnema ubožnost Jezusovo in Marijno, da bode bolj gotovo o smerti bogat z dobrimi deli in bogat po obilnem plačilu v nebesih.

Bralce, posebno gospode dušne pastirje, lepo prosim, naj širijo to vabilo in ga zlasti dobro mislečim mladenčem, mladim ali starikastim pokažejo ali povedó, da bi Bog potem njih serca ganil in morda res ktere v naš samostan pripeljal, kjer bi za ubogo Bosno zlasti z rokodelstvom itd. mnogo mnogo zamogli storiti.

Ako po tem popisu še kdo kaj dvomi, ali želi zvedeti, naj samo do mene piše, odgovor bo kmalo prejel. Ako dohajajo v naš samostan Nemci iz daljne Nemčije, bodo menda vender tudi Slovenci se vzdignili! Bila bi res velika sramota, pa tudi velika škoda, ker bi se ne moglo tako vspešno delati z Nemci, kakor z bistrimi Slovenci. Toraj pomozí Bog!

Marija Zvezda, 1. maja 1874.

Pošta: Stara Gradiška (Altgradiška), Slavonija.

Valent. Lah.

Koroško. Kerški mil. knez in škof Valentin so prav podučljiv in spodbuden pastirsk list dali do svojih vernikov, kateri naj tukaj po večem nasleduje. —

Dolžnost tirja od pastirja, da svoje ovčice poišče in jim dopro pašo preskerbi; pastir je tudi dolžen odvracati nevarnost in sovražnike, ki ovčicam žugajo, in pripravljen mora biti, vse, tudi smert preterpeti, le da se njemu izročene ovčice ne pogubé. Kadar kaka nevarnost proti, takoj se oglasi in kliče in zbira ovčice, ki so se razkropile; in ovčice poznajo po glasu svojega pastirja in gredó za njim.

Ob nenavadnem času povzdignem danes svoj glas; kajti silne nevarnosti protijo in le kdor svoje oči zatisne, ta ne vidi hudih skušnjav, ki se bližajo. Oglejte se le malo okoli sebe, prevdarite le po verhu, kar se pred Vašimi očmi godi, in Vam bo jasno, da težke stiske obdajajo in tarejo katoliško cerkev in njene spoznovalce po mnogih deželah, stiske, ki so prihrumele tako nagloma, kakor nihče ni pričakoval in tako silne, kakor bi nihče ne bil verjel. Samostane ali kloštre uničujejo, mnihe in nune pahajo neusmiljeno iz domovine, ali jih domá prepuščajo nar britkejši revi. Škofom branijo nastopiti ali spolnovati svojo službo, ker nočejo izdati svojega poklica ali storjene prisege prelomiti; druge žugajo pregnati ali jih siloma primorajo, da zapusté škofijo in domovino. Drugim nalagajo narhujše kazni v denarjih; ako pa previsokih, samosilnih kazni plačati ne zamorejo, zapró jih v ječo in ne ravnaajo z njimi nič drugač, kakor s prav malopridnimi hudodelniki. Pa ob enem ko občudujemo serčnost in pogumnost škofov in dušnih pastirjev, čudimo se po vsej pravici vernim, ki se z vso vdanostjo oklepajo svojih pravih duhovnih pastirjev, pripravljeni žertvovati vse, naj bode kar koli hoče, pred da bi izdali svojo sveto vero ali zapustivši edino zveličavno in vesoljno katoliško cerkev se pridružili tako imenovani narodni ali državni cerkvi, ki bi smela obsegati le eno državo, le en narod.

Pa morebiti ostanemo mi rešeni od vsega tega, kar od daleč žalostni gledamo drugod? Ne motimo se! Tisti nevarni duh, ki povsod le razdira, bode silil in silil tudi pri nas, da se kratijo in jemljejo katoliški cerkvi tiste pravice, katera njej je Jezus Kristus sam podelil. „Otroci tega sveta, pravi Jezus, so v svojih rečeh modrejši, kakor otroci luči.“¹⁾ Oni vedó v eno mer to kot potrebno razglašati in povdarjati, kar je po njih volji, ne pa svetu v srečo in blagostanje. Vpijejo po postavah, katere bi slabile ali krajšale cerkveno oblast. Narobe obračajo Jezusove besede: „Moje kraljestvo ni od tega sveta.“²⁾ In če se jim nasproti povdarja, kar so aposteljni učili: „da moramo Bogu bolj pokorni biti, kakor ljudem“,³⁾ — čutijo se razžaljene in dolžijo, da je ta nauk državi in cesarstvu nevaren.

Od svoje svobode ne bi trohice ne odstopili, vsi veseli pa pozdravljajo vsako postavo, katera cerkev v okove deva in pravice cerkvnih predstojnikov žali. „Vsakemu svoje“ — te besede imajo zmirom na jeziku, vendar cerkvi še tistih pravic ne privošijo, brez katerih ona obstati in se razvijati ne more, in katoličanom, h katerim se po kerstnih bukvah sami štejejo, ne privolijo tega, kar drugovercem — in naj se ti danes prikažejo — brez vsega ugovora in prav radi pripoznajo. Pa ali je to prav, da cerkev, katera ni od tega sveta, tirja tū na zemlji tudi svojo pravico? Res, Božje kraljestvo, t. j. cerkev ni od tega sveta; Sin Božji pa je prišel iz nebes, da jo je vstanovil; vendar otroci tega kraljestva

se rodijo na tem svetu in imajo toliko slabost tega sveta na sebi, da potrebujejo posebnih učencikov in voditeljev, ako hočejo srečno doseči svoj večni cilj in konec in dospeti tje, kamor je Jezus Kristus pred nami šel nam pripravljat prebivališče v hiši svojega nebeškega Očeta. In ravno ta naš Gospod in Izveličar Jezus Kristus pač uči, da je njegova cerkev vidljiva in da so vidljivi njeni predstojniki in učeniki, ker Petru pravi: „Simon, sin Jonov, ti si skala, in na to skalo bodem zidal svojo cerkev in vrata peklenska je ne bodo zmagale. Tebi bodem dal ključne nebeškega kraljestva; kar bodeš zavezal na zemlji, to naj bode zavezano tudi v nebesih; kar bodeš razvezal na zemlji, to naj bode razvezano tudi v nebesih.“¹⁾ „Pasi moje jagnjeta, pasi moje ovce.“²⁾ Pač ima vidljive predstojnike v mislih, ko vsem apostelnom govori: „Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje onega, kateri je mene poslal.“³⁾ „Kar bote zavezali na zemlji, to naj bode zavezano tudi v nebesih, in kar bote razvezali na zemlji, to naj bode razvezano tudi v nebesih.“⁴⁾

(Konec nasl.)

Marija zdravje bolnikov.

(Dalje.)

2. Neki rokodelec, pošten mož iz Georgswalda, je isto tako imel budo rano na nogi, ki mu je bila do kosti meso razjedla. Ni je mogel ozdraviti, tudi dr. Ulbrih ne. Meseca aprila l. 1866 opravi mož pobožnost v Filipovem v trdnem zaupanju na Marijino pomoč, in kmalu se je zacelila gnjila rana. V zahvalo je dal kmalo potlej brati sv. mašo.

3. V novem Georgswaldu je imel rokodelec Florijan Čar smet (rano) na desni roki, da je kar gibati ni mogel, še manj pa z njo delati. Mnoge zdravila je poskušal, pa zaostonj. S trdnim zaupanjem in pobožnim srcem tudi on pride v Filipovo, kjer je že četrty dan svoje devetdnevne toliko ozdravel, da je lahko z roko gibal, in kmalo potem je vse navadne dela z njo opravljal.

4. Matilda Rudolf-ova, 28letno dekle v Filipovem, v rodu z dr. Ulbrihom, se je na celem životu tresla, in je bila toliko slabotna in občutljiva, da nij mogla prestatjati, če je kdo le vrata odpiral in zapiral. Dosti si je prizadel dr. Ulbrih, da bi jo ozdravil, pa se mu ni dalo. Bila je že prevedena in z Bogom spravljena. Na vozičku jo peljejo do sobice čudežne prikazni, in dve osebi jo vanjo nesete. Berž ko je v sobici, se čuti bolj močno, se nič več ne trese, ter je vedno odpiranje in zapiranje sobnih vrat nič več ne moti. Kakor prerोजना se čuti, in po serčno opravljeni molitvi, in potem ko je s tovaršicami zahvalno pesem pela, sama gre peš na svoj dom. Tu skup z družino kosi pri eni mizi, kar že veliko lét ni mogla. Kmalu potem se podá v pol ure oddaljeno cerkev v Georgswalde, kjer si dá brati v zahvalo sv. mašo. Vaščani se niso mogli prečuditi, kako je Matilda hitro ozdravela, in od onega časa se je njih zaupanje do usmiljene Pomočnice Marije še veliko bolj vterjalo.

5. Magdaleno Pah-ovo, devetintridesetletno žensko v Georgswaldi, je kerč lomil in jo v trinajst letih veliko

¹⁾ Luk. 16, 8.

²⁾ Jan. 18, 36.

³⁾ Djanje ap. 4, 19.

¹⁾ Mat. 16, 17 — 19.

²⁾ Jan. 21, 15 — 17.

³⁾ Luk. 10, 16.

⁴⁾ Mat. 18, 18.

terpinčil, da je reva bila skor zmiraj v postelji. Odpravi se tudi ona v Filipovo in tam v Marijnem svetišču pobožno opravlja devetdnevno sedečo na mali klopici, kamor so jo prenašali iz neke hiše. Kmalu se toliko ozdravi, da na noge stopi, po končani devetdnevni gre še ob palici v cerkev v Georgswalde, kjer je pobožno prejela sv. Obhajilo in si misli, da že ni potreba palice. Stopi čversto in ni več rabila nobene podpore, ter je popolnoma ozdravljena vse navadne dela opravljala. Kdor tu ne vidi roke Božje, je slép.

Meseca maja, ki se imenuje posebno Marijin mesec, dohajali so v Filipovo k svetišču Marijnemu vsakteri bolniki, slepi, bromi, nemi (mutasti) in z drugimi boleznimi, da si polajšanje in zdravje pridobé po prošnji Kraljice nebeške. Morale ste se odločiti po dvé uri zjutraj in popoldne, ob katerih samo se je bolnikom dovolil pristop v posvečeno sobico, kjer so skupno molitve opravljali. Ravno ta mesec je bil milosti poln za bolnike, šest se jih je prečudno ozdravilo. Med temi je:

6. Magdalena Röttig, 38 let stara vdova nekega tkalca iz Georgswalda, ki je bila 13 celih lét v bolnišnici, nekaj lét na posteljo privezana, da so jo mógli prekladati, in tudi vsled bolezni v gerlu tako hripava, da ni mogla nič glasno govoriti. Dá se prenesti v Filipovo, kjer je v posvečeni hišici opravila devetdnevno. Po dokončani molitvi so jo vsaki pot prenesli v bližnje poslopje, — pa le par dni, potem je Magdalena sama šla v veliko začudenje vsih, in je tudi glas močen nazaj dobila. Od tistega časa je trdnega zdravja in si zopet marljivo z delom svojih rok kruh služi, ter je postala strežnica v bolnišnici v Georgswaldu. Kamnito serce je moral imeti, kogar ni ganilo veselje in hvaležnost, katero je ta ženska Bogu in Mariji za zopet dobljeno zdravje čast dajala.

(Dalje sledi.)

Razgled po svetu.

Avstrijsko. *Verske postavne v gosposki zbornici.* (Dalje.) Dvorni svetovalec Neumann je med drugim hotel Cerkev podučiti, da mora napredovati; menda pa Cerkev sama vender bolje vé, kako in v čem ji je treba napredovati, kakor pa posvetni gospodje v gosposki zbornici. —

Knez in škof Vieri je te misli, da postavne predloge niso potrebne, ne koristne in razmeram pravice ne popolnoma primérne; — niso potrebne za Cerkev in tudi za državo ne. Praznin tistemu ni potreba zadeldavati, kdor jih ne dela. Za državni pozor pri oddajanju cerkvenih služb bi bilo prav dosti, ako bi ne bili odpravili papeževga pisma od 5. nov. 1855. Ako se pri gospodarstvu cerkvenega in duhovniškega premoženja zgodé kake skaze, kakor se očita, se pa tudi pri družih gospodarstvih take nahajajo, še celo tam, kjer se dobički gospodarstva (tantième) delijo. V kerški škofiji n. pr. se je poslednjih osem lét več cerkev zidalo in cerkvenih reči napravilo, kakor poprej v 80 letih. To ne kaže, da bi ljudstvo imelo slabo zaupanje v cerkveno gospodarstvo. Kakor so govorili, da je bilo o velikem ognju v Čikagi preveč smolnate tvarine v kamnji, tako se zdi višemu pastirju, da tudi v kamnji, iz katerega se nove postavne zidajo, je preveč vnetljive tvarine, in ne da bi se z njimi ogenj gasil, se bo le še bolj vnel. Hoče se mir; toda to ni pot k miru, ako se pogodbe enostransko razdirajo, ako se škofu pri oddajanju služb naj bolj bistvena pravica odrekuje, ako nad župnikom vedno visí Damoklov meč na kancelijski niti nad glavo. Sad iz tacih postáv bode imelo le prekucijstvo. Že tako

je malo duhovnov, pomanjkanje bode pa še večje, ako te postavne veljavo dobé. Prašanje pa je, če bodo grajski, ki zdaj tem predlogam priterjujejo, tudi takrat vsled tega nastoječe obdivjačenje ljudstva veselo pozdravljali. — Kar tiče pravico, vpraša govornik: kaj bi rekel hišni lastnik, ako bi mu državno gospodarstvo naznanilo, da sme sicer hišo zidati, za njeno ohranitev skrbeti, davka plačevati, osebenkarje bo pa država devala vanjo, država, ki pravi, meni gre „dominium altum“ (naj viši pahišna pravica). Enako zahtevanje, se mi zdi, se nahaja v §§. 4 in 6 te predloge; tudi tam je rečeno: škof, ti smeš cerkvene službe oddajati, toda kar je naj bolj bistveno pri tem, to sebi prihranim. — Še hujsi se zdi mil. škofu zaradi preganjanja duhovnih pastirjev iz službe, ki se ob enem tudi z državno temeljno postavo ne zлага. —

Mariborski viši pastir mil. gosp. Stepišnek povdarja, da nove cerkvene postavne ne zadevajo samo zunanjih pravnih razmér katoliške Cerkve, temuč da segajo v njeno najbolj znotranje bistvo, v njeno vredbo in v njeno od Kristusa samega dano vstanovo, da podirajo Cerkvi njeno samostojnost v opravi njenih znotranjih zadév, akoravno ji to državne postavne zagotavljajo. Tedaj nove cerkvene postavne državne temeljne postavne žalijo. Tukaj se ne praša, kako se bode postava izvrševala, če oestro ali mehko, ampak prašanje je za načelo, princip. Hotli so nekateri cerkveno vladno, hierarhijo, od Cerkve ločiti; naj bi bili raji preiskovali, kakošno temeljno vladno je Kristus svoji Cerkvi dal, in pomislili, da to se šteje k verskim resnicam, — potlej bi ne bilo toliko zmešnjáv v zapopadkih. — Država se obdaja s temi verskimi postavami kakor z okopom zoper Cerkev, kakor da bi ji drugač ne bilo moč s Cerkvijo v miru živeti. Po miru zdihuje vsa Evropa, da se že enkrat odstrani „oboroženi mir“. Z novimi postavami se pa to ne bo doseglo, zakaj pravi mir se doseže le na podlagi vzajemnega priznanja vsih tistih pravic, brez katerih ne država in ne Cerkev ne morete vspešno in prosto delati. Cena zgolj dozdevnega miru, ki bi se s takimi postavami odkupil, bil bi nepokoj in vestna britkost za toliko serc, ki pač gotovo za blagor splošne domovine tako gorko in odkritoserčno bijejo, kakor le ktere druge; bil bi nasledek beganje katoliškega ljudstva v njegovi veri, da ima Cerkev poslanje od Boga itd. (Konec nasl.)

— Sedanji čas imamo polno zborov. Na Dunaju delate poslanška in gosposka zbornica. K temu pa se je še delegacijski zbor pričel 20. aprila, katerega ude je cesar sprejel naslednji dan v Pešti. Predsednika sta Rechbauer in Gorove. Na Dunaju si dajo opraviti dokaj s postavami zoper katoliško Cerkev; kolikor bolj pa mnogi govorniki udarjajo na Cerkev, toliko huje „polom“ na nje pritiska, ki so še lani obetali zlato dobo „gospodarskega napredka“. Proštév skupne države za l. 1875 znaša 116,943.054 gl., z zageranjem 5,476.412 gl. je tedaj primankljeja za 111,466.642 gl. Ni čuda, da sta oba predsednika tarnala v govorih pred cesarjem zaradi hudih časov. Cesar je v odgovoru povdarjal prijazne razmére z vnanimi državami. — Gosposka zbornica je 23. in 24. apr. imela na dnevnem redu postavno, ki hoče cerkvene posestva z novim davkom obložiti, in je to postavno sprejela. V kakošno nevarnost pridejo s tim samostani in cerkveno premoženje, so pojasnili papež in škofje. Spodnja zbornica je 25. apr. pričela in sklenila samostansko postavno, vsled katere bo vlada zmožna vsako cerkveno družbo in vsak samostan odpraviti s pretvezo, da je državi nevarna. 28. apr. pa je zbornica pri posebni obravnavi to postavno še poojstrila, ker je določila, da brez privoljenja obéh zbornic se ne smejo nikakoršni novi samostani vstanoviti, in da avstrijski samostani

ne smejo sprejemati nobenih udov iz družih dežel in ne imeti tujcev za prednike! Da je pa v družih krogih v Avstriji Prusov kakor toče, to so pozabili. To je menda tudi tisto prehvalisano „človekoljubje“, kozmopolitizem!? Minister Stremajer je rekel, da vlada teh sklepov ne bo sprejela in postave cesarju v poterditev ne bo predložila.

Iz Vratislava, 25. aprila. „Schles. Kirchenblatt“ razglša nagovor, ki ga je imel mil. knez in škof pri mašniškem posvečevanju 17. aprila. Tako-le se glasí:

„Nikoli drugač, preljubi moji sinovi in bratje, kakor s pobožnim ginjenjem sem že nad dvajset lét prihajal k temu altarju, kadar je med letom prišel čas, da sem njim, ki so posvetili svoje življenje službi Božji, roke pokladal in jih vodil v svetišče duhovstva. In nikoli drugač kakor s pobožno zahvalo sem povzdigoval oči in serce k Bogu, ko je bilo sveto opravilo končano in sem novo posvečene mašnike pošiljal na delo v Gospodov vinograd. — Danes pa, spoznate pač vsi, me napolnujejo ti občutki ginjenja in hvalečnosti še v veliko večí meri: zakaj v katerem času vas spustim in v kakšne razmere vas pošljem, da se skazujete služabnike Kristusove in delivce zveličanskih skrivnost Božjih? Nikoli od prvih tréh stoletij keršanstva ni več zaprék zadrževalo mašnikove gorečnosti, nikoli ni več britkost žalilo njegovega serca, nikoli ni njegovih trudov, skerbi in dazljivost spremljalo več zatiranja, obrekovanja in preganjanja, kakor sadaj. Kvas brezbožnosti in mesenosti je prekisel čas; norčuje se z božjim usmiljenjem; verske dobrote zlorabi, zasramuje vero, zaničuje pobožnost, čednosti ne zaupa, Cerkev deva v okove, grehu gladi pota, meša pravi pomen, ker imenuje dobro hudo, hudo pa dobro; resnico imenuje laž, laž pa resnico; pravico imenuje krivico, krivico pa pravico, in se v ti babilonski zmešnjavi z besedo in s pisanjem skupno vojskuje zoper keršanstvo, vojskuje se vnovič po zgledu puntarskega višega angela zoper spravno Jagnje Božje v „kulturnem boju“ — kakor pravijo — da bi nazaj pripravi staro neverstvo.

In v tem času morate med svét! V tem boju se morate ustavljati! V tih preganjanjih morate spolnovati svoje delo in raji darovati sami sebe, kakor pa svoje sv. dolžnosti. Ali bote delali tako? In ali bote delali vsi? In vselej? To vprašanje, to vprašanje polno skerbi se je v prejšnjih, mirnejših časih pač marsikrat vsililo v občutke mojega ginjenja in moje hvale. Danes me ne moti nikakoršen dvom nad čistostjo namena, gorečnosti, ljubezni, ktera je vas pripeljala pred posvečevalni altar in vas spremlja na vaše sveto delo. Bi vas mar zamoglo tolažiti prazno upanje, da bote našli mir in zločnost v svoji službi? Pa sej veste in skušate vsaki dan: da mir in zločnost po svoji šegi najdejo le tisti, katerim Božje kraljestvo in njegova pravica ni pri sercu, v vneimarnosti za srečo ali nesrečo sv. Cerkve svoje dni prespijo ali presanjarijo, ali pa v mesenem gnanji zapravljajo. Čas mašnikov Gospodovih je bil vedno čas truda in skerbi, in to je dvojnato in trojnato še zlasti dandanašnji.

Ali pa bi vas moglo še motiti prazno upanje, da bote, kakor je bilo poprej v boljših časih, nahajali čast in veljavo v svoji službi? Toda sej veste in poskušate vsaki dan, kakšen duh se dandanašnji razodeva zoper duhovstvo! Zaničujte Cerkev, odpovejte ji pokoršino in spoštovanje; zasramujte svoje škofo in višji, ustavljajte se zoper cerkveni red; in bote hvaljeni in preslavljeni. Kolikor bolj zvesto in pošteno pa svojo službo spolnujete, kolikor bolj serčno svoji veri pričevanje dajete,

kolikor bolj se kažete vdani Cerkvi in njeni službi, toliko bolj vas bo svet sramotil in psoval s farji, ultramontanci in fanatiki, tudi še celo z „vladinimi sovražniki“. *)

(Konec prih.)

Listek za raznotero robo in blago.

Tagblattove amfibije. Vratislavski škof je svoje novoposvečence opominjal: „Pošljem vas kakor ovce med volkove. Bodite previdni kakor kače in priprosti kakor golobje.“ Tagblatt je te Kristusove besede bogoskrunsko pregriznil in pristavil: „Tedaj pol ovca, pol kača; čudne amfibije!“ — Na to kratka zastavica: Pase in debeli se med katoličani kakor „ovca“, pika in kolje katoličane kakor „kača“: kakšna amfibija je pa to? —

V Gorici bratovšina vednega češenja presv. Rešnj. Telesa napravi razstavo svojih izdelkov za cerkve v drugi polovici tega mesca.

Štajersko društvo za čebelarstvo si je za svoj časnik izvolilo list: „Kranjska čebela“ v Ljubljani, ki ga verlo vredeje gosp. Jože Jerič.

Čudeži pri M. D. v Lurdih na Francoskem čedalje bolj slovó. Liberaluhi znajo gerdo zasramovati, družega niso zmožni. Že pred nekimi leti je pošteni katoličan Artus obljubil 10,000 frankov tistemu, kateri spriča, da le en sam lurdskih čudežev ni pravi čudež. Poslednjič je bilo pa na stavo celih 100,000 fr.; ali dolgi jeziki so potuhnjeno obmolknili, ker nobeden si jih ne upa dobiti.

Brazilijanski mavtarji, ki so začeli škofo zapirati, so v hudi zadregi. Ko so škofa v Olindi na 4 leta obsodili, so se začeli glasiti tudi drugi škofje s prvostoljnikom cesarstva vred in zahtevajo, da naj tudi nje sodijo. Duhovstvo in ljudstvo je enega duha s škofi in mavtarji so se začeli tresti. Policaji in vojaki v nekterih primérnejših niso mogli zapreti duhovnov, ktere je vlada zarad pridig preganjala.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Iz Žužemberka po gosp. župn. 6 gl. — Hel. Hauptman 1 gl. sr.; in po ranjci hčeri Amaliji 2 gl. sr., s prošnjo sv. blagoslova.

Za varhe Božjega groba: Po p. n. g. dekanu Kovačiču: Dobernič 6 gl., S. Križ p. T. 6 gl., Trebeljno 3 gl., Hinje 2 gl. 90 kr., sv. Lorenc 1 gl.

Za kranjske usmiljene sestre v Banjaloki: Po p. n. gosp. kan. P. Urhu 2 gl.

*) To se vidi tudi pri nas v „umazanih listih“, katerih „omika“ je narbolj kosmata srovost in pohujševanje našega naroda.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. M. S—a v R.: Serčna hvala! Reč je kakor nalaž za sedanjí čas. — Zastran „St. gr.“ pri nas vse značajno nasproti. — P. M. v. Šv.: Hvaležno oboje sprejeli, pa se je nekoliko zavlekló; pride enkrat skupaj.